

Velkommen til Lillebo

Lillebo
Vårgyvelvej 1 D
2690 Karlslunde
tlf. 46 15 13 09

Forord

I Lillebo er vi overbeviste om, at et godt samarbejde mellem institutionen og hjemmet er nøglen til at børnene får en række positive oplevelser fra deres tid her.

En væsentlig forudsætning for et godt samarbejde er, at vi har et fælles grundlag at diskutere ud fra. Både når det gælder barnets dagligdag, den overordnede pædagogiske linie og institutionens udvikling.

Derfor har vi skrevet denne folder, hvori vi blandt andet har samlet alle de praktiske oplysninger, vi fra personalets side skønner er nødvendige, for at jeres barn kan få en rigtig god tid i Lillebo. Folderen sammenfatter resultat af mange års praktiske erfaringer fra vores pædagogiske virke. Velkomstfolderen revideres ofte og er tænkt som et opslagsværk I kan anvende i de år jeres barn er her, når der er noget I bliver i tvivl om.

Adresse, telefonnummer, hjemmeside.

Lillebo
Vårgyvelvej 1 D
2690 Karlslunde

Tlf.: 46 15 13 09, Lokale numre: **Guldsmede stue** -1
Brumbasse stue -2
Bænkebider stue -3 vuggestue
Larve stue-4 vuggestue
Græshoppe stue -5 pavillonen

Der er **ikke** personale på stuerne før kl. 7.45 om morgenen, mellem 12.30 og 14 og efter kl. 16.30. I disse tidsrum ringes til fællesrum.

Fællesrummet har lokal nummer 6 og kontoret nummer 7.

Hjemmeside: www.greve.inst.dk. Lillebos mail: lillebo@greve.dk
Lillebo er en del af Børnehuset Karlsvognen – se under ordforklaring.

Lukkedage og åbningstider kan ses på Hjemmesiden (Aula)

Normering

- Leder
- 7 pædagoger
- 8 medhjælpere
- 2 pædagog studerende (ulønnede)

De studerende kommer fra University College Sjælland. De ulønnede er oveni normeringen, de er her i 7 uger.

Ved personalets fravær har vi en tilkaldevikar til at dække de mest nødvendige timer. Tilkaldevikarens løn dækkes af penge fra de børnerelaterede konti. Legepladsen vedligeholdes af PVGreve

Ydertimer:

Børnene er samlet i det store fællesrum fra kl. 6.45 til kl. 7.45 om morgenen og igen fra 16.15 til 17.15. I sommer halvåret er vi oftest på legepladsen og derfor afhentes børnene ude.

Afhentning og lukketid: lukketidspunktet 17.15 og om fredagen 16.30 er også de tidspunkter, hvor personalets arbejdstid ophører. Alle kan uforskyldt blive forsinkede. Vi forventer, at I giver besked, hvis det sker og at der hurtigst muligt kan laves en aftale om afhentning af barnet. Hvis barnet afhentes af andre end forældrene, bedes personalet informeres.

Der er mest personale mellem 9.30 og 15. Derfor ligger de pædagogiske aktiviteter, om formiddagen og det kræver nogle gange, at børnene skal møde på et bestemt tidspunkt, som vil stå på Børneintra dagen før.

Som hovedregel vil vi derfor gerne have, at børnene er afleveret 9.30, så de får mest mulig glæde af at være en del af det her foregår. Har I behov for at hygge længere om morgenen, kan I give besked til stuen.

På Lillebos lukkedage

På dagene mellem jul og nytår, nytårsaftensdag, dagene før påske og den indeklemte fredag efter Kristelig Himlefartsdag, tilbydes pasning i en vuggestue eller integreret institution i Greve Kommune. Der er sjældent børn der skal passes, så vi anbefaler at I finder alternativ pasning. Der vil 2 måneder før lukkedagen blive lagt besked på Børneintra. Derudover har vi lukket Grundlovsdag.

Den første tid i Lillebo

Overgangen fra hjemmet eller vuggestue/dagpleje til Lillebo kan være overvældende for børn og forældre. De fysiske rammer er større, kammeraterne er ældre, der fordres større selvstændighed, der kræves en god grad af selvhjulpenhed af børnene. At starte i Lillebo skal derfor forberedes grundigt af forældre eller det pasnings tilbud barnet kommer fra.

I Lillebo er der altid en voksen, der har overblik over, hvordan det går med netop jeres barn. Ved personalets fravær vil omgivelserne være de samme, personalet der tager over vil være velkendte. Vores erfaring er at efter ganske kort tid, er i som forældre og jeres børn fortrolige med omgivelser og livet i Lillebo.

Det er vores erfaring i køring af børn **udefra**, at det er meget individuelt, hvordan og hvornår det enkelte barn endelig falder til. Vi kan dog give flg. generelle retningslinjer:

- Afsæt 3 dage til indkøring
- Aftal tid med stuens personale, om hvornår I kommer den første dag, så de er klar og forberedte.
- Børnene skal ikke være her alene den første dag.
- Spørg personalet om alt, hvad I synes er vigtigt for jeres barn og jeres familie i forhold til børnehavens hverdag.
- Aftal med personalet hvornår og hvor længe jeres barn skal være uden forældre i børnehaven. De første dage skal være korte.
- Stol på, at personalet har erfaring og uddannelse til at tage sig af jeres barn.
- Send jeres barn det signal, at her er det godt at blive passet. Det modsatte kan gøre barnet utrygt.
- Sig altid farvel når du går. Personalet hjælper gerne med at gøre afskeden så hurtig og naturlig som muligt.
- Hvis dit barn er ked af det, klarer personalet det. Ring gerne tilbage til os og hør hvordan det går.
- Når I starter vil vi afholde en forventnings samtale om jeres barn, dets vaner og en afklaring af gensidige forventninger.

Overgang fra Lillebos vuggestue til børnehave:

- Der afholdes et overleveringsmøde mellem vuggestuepersonalet, børnehavepersonalet og forældrene. Hvor der tales om de enkle barn og om den kommende indkøring.
- Det er personalet i Lillebo der indkører barnet i børnehaven. I den første tid, ca. 14 dage før start, er det vuggestuepersonalet der tager barnet og nogle jævnaldrende børn med på besøg i børnehaven. Efter noget tid tilstræbes det at det er børnehavepersonalet der kommer ned i vuggestuen og henter barnet.
- I Denne periode kan I blive bedt om at jeres barn har en madpakke med, så barnet får en fornemmelse og oplevelse af hvordan børnehavelivet er i Lillebo.
- Sidste dag i vuggestuen flytte barnet sine ting hen i børnehaven sammen med en voksen fra stuen.
- For at jeres barn får den bedste start i børnehaven anbefaler vi at barnet har korte dage i den første uge barnet er startet i børnehaven.

Hjælpe-venner:

Når man starter i Lillebo vil der være hjælpe-venner ordning. Det betyder, at man på stuerne udnævner nogle børn, til at modtage nye børn. Hjælpe-vennerne hjælper de nye børn med, at finde sig til rette i Lillebo. Fx hjælper med, at vaske hænder, sidder ved siden af til samling og frokost, inddrager i legen m.m.

Vi har god erfaring med hjælpe-venner, både for de nye børn og børn der går her i forvejen. Det skaber tryghed og samhørighed og giver en lettere indkøring.

Hjælpe-vennerne er der også for børn fra grøn stue som skal videre i huset.

En god start i Lillebo er guld værd.

Lillebo's værdier:

I pædagogiskarbejde, arbejder vi altid ud fra:

- Hvad er formålet
- Læringen for børnene
- En klar rollefordeling.

Nærvær:

- At vi som voksne er tilstede fysisk og mentalt i øjeblikket
- Vi er autentiske og tydelige

Det gør at barnet:

- Føler sig set og hørt
- Har en oplevelse af at deres mening og oplevelse har betydning for fællesskabet
- Føler sig interessant for andre

Omsorg:

- Guide
- Trøste og kramme
- Vise empati
- Støtte selvhjulpenhed
- Udvide tillid og give tryghed

- Respekt for egne og andres grænser

Dette gør at barnet:

- Føler sig set og hørt
  - Oplever fysisk og psykisk omsorg
  - Afspejler og videregiver omsorg
- Større selvhjulpenhed

Anerkendelse:

- Bekræfte det enkle barn
- Benævne barnets følelser og handlinger
- Se det enkelte individ
- Udvide gensidig respekt
- Se på barnets styrker og ressourcer

Dette gør at barnet:

- Føler sig unikt
- Styrket i deres selvværd og selvtillid
- Bliver tydeligt og får selvbevidsthed
- Oplever trivsel
- Føler sig set og forstået

Relationer:

Kernen i det relationelle pædagogiske arbejde er:

- Nærvær
- Anerkendelse
- Omsorg

Dette gør vi i:

- Dialogisk samspil
- Via vores traditioner
- Og i vores fællesskab

Kommunikation i Lillebo:

Når vi i Lillebo kommunikerer er det altid med udgangspunkt i at vi gør os umage og forpligter os til:

- At indgå i dialogisk samspil
- At møde hinanden anerkende
- At møde andre mennesker fordomsfrit og ikke dømmende
- Gensidig investering i hinanden
- At være tydelige rollemodel

- At der er enstemmighed mellem vores verbale og nonverbale kommunikation
- At være lyttende

Og at vi går ind i kommunikationen med:

- Åbenhed
- Tryghed
- Nysgerrighed
- Engagement
- Tillid
- Respekt

Lillebo dagligdag

Den gode stemning: Vi lægger i vores relation med børn og forældre vægt på, at det sker i en anerkendende og med gensidig respekt for hinandens forskelligheder og forudsætninger.

Når I træder ind ad døren her, så tænk på at I træder ind i ”noget der er i gang”. Det kan være morgenmaden, frugtspisning, højtlesning eller en leg jeres barn er dybt optaget af.

Giv tid til at være en del af det der foregår. Lad dit barn afslutte legen, lav nogle realistiske aftaler og tag hensyn til, at dit barn også er ansvarligt for oprydning af det legetøj de leger med. Sæt tydelige rammer for, hvornår I skal gå og lær at overholde disse aftaler både for jeres barns skyld, men også med hensynstagen til de omgivelser, jeres afhentning er en del af. Har du brug for hjælp, så sig det til os, vi vil gerne hjælpe.

Vær til stede ikke kun fysisk når du henter dit barn – **sluk for mobiltelefonen inden du træder ind i Lillebo!**

Det er vigtigt at I og jeres barn siger goddag og farvel.

Hver stue har en dagseddel hvorpå børnene bliver krydset af og beskeder skrives. Denne seddel giver alle personaler et hurtigt overblik over hvem der er i huset. Vigtige beskeder vil blive givet videre både morgen og eftermiddag. Disse lister er også et led i vores beredskabsplan.

Lillebos arealer strækker sig over en del kvadratmeter. Om sommeren, hvor vi oftest er på legepladsen kan nogen forældre finde det ”besværligt” at finde sit barn, så sig endelig til, vi vil rigtig gerne hjælpe.

Regler kommer og går. Vi har kun nødvendige regler og regler i forhold til sikkerheden. Her følger nogle af vores regler:

Indgange: vi får ikke vasket gulve hver dag, derfor skal I tage jeres sko af når I træder ind i Lillebo. Gulvene er også børnenes legeplads, brug derfor den korteste vej til jeres barns stue. **Indgang til Guldsmestue** er hoveddøren ved lågen eller døren bag huset ved stuens garderobe. **Brumbassestue** har indgang bag huset ved deres garderobe. **Græshoppestue** er indgang ved pavillon. **Larvestue og Bænkebiderstue** indgang er ved hjørnet af huset.

- Ingen børn må gå ud af lågen uden voksenledsagelse, heller ikke ved afhentning. Børnene skal **ikke** lære at åbne lågen.
- Lågen skal lukkes hver gang den har været brugt **og låsemekanismen sættes for.**
- Sminke, parfume, knive og værktøj skal blive hjemme.
- Vi taler med hinanden i en anerkendende tone. Dette gælder **alle**, der færdes i Lillebo. Ingen skal tales ned til, ydmyges eller råbes ad.
- Legepladsregler er regler der skifter med årstiderne og bl.a. mængden af mudder. Der er regler der knytter sig til brugen af legetøj, legeredskaber og træer.
- I forhold til sikkerheden er snore i tøj og lange halstørklæder forbudt. Medbragte kælke må ikke have snor.
- Det er ikke muligt at stå på medbragte løbehjul, rulleskøjter og skateboard på vores legeplads, da dette kræver at børnene har cykelhjelm på og dette er ikke tilladt på legepladsen.
- Balloner og slikkepinde må ikke medbringes, heller ikke til fødselsdage.
- Børnene skal rydde det legetøj op, de er i gang med når de hentes.
- Forældre har i Greve kommunes institutioner et medansvar for, at deres barns garderobe er ryddet op efter afhentning. Dvs. at sutsko, støvler og tøj sættes op i garderoben.
- Det er sundt og sjovt at cykle i børnehaven. Cyklerne kan parkeres i de to stativer tættest på containerne. Halvtaget er forbeholdt personalets cykler.
- Biler kan ikke stå parkeret hele dagen på børnehavens pladser.
- Sluk motoren mens du afleverer/henter dit barn også selvom der sidder andre i bilen.

Toilet, renlighed, sygdom og søvn

Når børnene begynder hjælpes de med toiletbesøg. De lærer at kalde på en voksen, hvis de skal tørres.

De største børn skal lære at tørre sig selv, de beder os tjekke og det gør vi naturligvis gerne, da de skal kunne det inden SFO start.

Det er ikke nødvendigt, at børnene er renlige når de begynder i børnehaven. Men børnehavens hverdag er ikke som dagplejens og vuggestuens. Her er ikke faste skiftetider, børnene skiftes efter behov. Men renlighed tager den tid det nu tager, så der lægges ikke pres på børn og

forældre. Aftal med personalet, hvornår barnet er motiveret, til at øve sig i brugen af toilettet. Både for vuggestuen og børnehaven skal bleer medbringes hjemmefra.

Når barnet viser interesse for at gå på toilettet anbefaler vi ikke bodystockings da det er besværlige for barnet og begrænser barnets selvhjulpethed. Udskift dem venligst med to delt undertøj.

Lillebo modtager ikke syge børn. Vi giver heller ikke medicin, medmindre der er tale om en varig lidelse. I de tilfælde **skal** der ligge en anvisning fra læge om, hvordan medicinen gives.

Børn der ikke kan deltage i Lillebos dagligdag, modtages ikke.

Bliver dit barn syg i løbet af dagen, ringer vi til jer, og forventer at I kommer indenfor en kort periode.

Lus forekommer flere gange om året, det er en god ide jævnligt, at se efter om I huser nogen af de små dyr.

Ved opslag på Børneintra og stuens tavle gøres opmærksom på, hvad der p.t. flourer i huset.

På www.sygeboern.dk er informationer om alle børnesygdomme, om hvor længe det smitter og inkubationstider.

En god nats søvn klarer mange hjerner. Jeres børn har en lang og travl dag foran sig, når de møder om morgenen. Der er mulighed for at de i børnehaven kan få en middagslur her, ca. en time, så længe de har behov for det. I aftaler med personalet, hvor mange dage og hvornår det trappes ned. Vuggestuen følger barnets søvnrytme og behov. Der informeres om barnets søvn i Lillebo når det sover to gange i løbet af dagen. Det vil sige at når barnet kun sover en lur sover de mellem 12.00-14.00. Børn fra 0-2 år sover udenfor – børn fra 2 år og derefter sover indenfor.

Informationer om aktiviteter

Dagbog/dokumentation og generelle informationer bliver lagt på Aula hver dag. Der skrives dagligt, om det der er sket i løbet af dagen. En inspiration til at tale med jeres barn om, hvad det har lavet. **Husk at læse på Aula hver dag.**

I billedrammerne i huset og på Intra kan der hænge billeder fra samme dag, eller de skiftes ud med jævne mellemrum.

Kommende aktiviteter vil stå på Aula.

Det er jeres ansvar, at holde jer orienteret om hvad der skal ske på stuen og i huset.

Når vi søger oplysninger om hvor mange børn der møder op, er det fordi det skal bruges i vores planlægning. Vi ser det som et led i vores gensidige samarbejde, at I er med til at skabe et overblik for planlægningen. Det er ærgerligt at spilde vikartimer, der med fordel kunne være brugt på mere trængende tidspunkter, fordi oplysninger om børnefremmødet ikke er i orden.

Kommunikation mellem personale og forældre

Samtaler med jer om jeres barn

Forventningssamtalen ligger før jeres barn begynder eller i indkøringsfasen. Samtalen foregår mellem jer og en personale fra stuen, evt. i forbindelse med jeres første besøg i Lillebo.

Tre-måneders samtalen ligger ca. 3 måneder efter at jeres barn er startet. Målet med samtalen er en afdækning af, hvordan I har oplevet indkøringen og hvordan jeres barn og I trives. Resultatet af den lovpligtige sprogscreening, dette er gældende for børnehavebørn, vil blive forelagt på denne samtale, hvis jeres barn er screenet.

Overleveringsamtale fra vuggestue til børnehaven ligger ca. en måned inden børnehavestart og personale fra en vuggestuen og børnehaven vil deltage.

Månesamtalen ligger midtvejs i børnehaveforløbet og er den første samtale der omhandler skolestart. Det er et politisk ønske i Greve kommune, at forældre og fagpersonale begynder et samarbejde på dette tidspunkt i barnets udvikling, om at klargøre barnet til skolestart 1,5 år senere. Ved samtalen tages udgangspunkt i et skema over generelle udviklingstrin. Det drøftes hvor jeres barn skal styrkes og der opsættes en handlingsplan for, hvordan det arbejde skal foregå.

Opfølgende skolesamtale Der er indskrivning til skole i efteråret i Greve kommune. Det foregår elektronisk. Skolerne vil forinden holde en aften for forældre, hvor der gives en orientering, om generelle krav til barnet ved SFO og børnehaveklasse start. Hvis I er meget i tvivl om, hvorvidt jeres barn skal indskrives i skolen, kan I få en konsultation med personalet i børnehaven. Samtalen vil tage udgangspunkt i skemaet og handlingsplanen fra Månesamtalen. I vores arbejde med børnene i Stjernegruppen iagttager vi, hvordan jeres barn klarer sig i en større gruppe med jævnaldrende børn. Er der områder i barnets udvikling, hvor personalet skønner der skal ydes ekstra støtte, vil de henvende sig til jer. I får tilbudt en samtale enten i efterår/vinter.

Der er afsat 20 min. til hver samtale. Samtalerne lægges indenfor Lillebos åbningstid og personalets arbejdstid.

Ud over de årlige samtaler kan der opstå behov hos forældre eller pædagoger for samtaler. Aftal tid med det personale I ønsker at tale med, så vil det blive arrangeret hurtigst muligt. Alle forældresamtaler er uden børn – det gælder også søskende.

Vi sætter pris på saglig og konstruktiv kritik, positiv såvel som negativ. Vi synes det gør kommunikationen lettere, når begge parter melder klart ud, når utilfredshed opstår. I Lillebo arbejder vi professionelt og derfor vil konstruktiv kritik altid blive taget til efterretning **uden at det påvirker vores forhold til jeres barn.**

Spørg hvis der er noget der gør jer usikre eller I ikke forstår. Der er som regel en faglig forklaring på, hvorfor vi gør, som vi gør.

Husk på at alle familier skal trives i Lillebo og at hverdagen er en anden her end derhjemme.

Lillebo er et sted, hvor alle skal kunne fungere efter fælles færdselsregler. Lillebo er samtidig et hus der tager mange individuelle hensyn, men den er også en arbejdsplads for fastansatte, vikarer og studerende. Bak op om dit barns hverdag, følg med i dit barns liv her og deltag i vores arrangementer, det vil hjælpe dit barn til at trives her.

Bestyrelse og bestyrelsesmøder: bestyrelsen består af mindst fem forældrerepræsentanter. Der vælges to suppleanter. Valget foregår på forældremødet i april. Når forældre melder sig til bestyrelsesarbejdet forventer vi, at det er med en bred interesse for hele Lillebo, dens brugere og personale, for det pædagogiske virke, økonomien og den daglige drift.

Bestyrelsesformanden forventes, at være tæt sparringspartner til ledelsen og er Lillebos ansvarlige talerør udadtil.

Vi holder minimum fire bestyrelsesmøder om året.

Et Bestyrelsesmedlem er derudover medlem i Karlsvognens Fællesbestyrelse.

Ved konstitueringsmødet i maj afholder Børneringen bestyrelseskursus for bestyrelsesmedlemmerne om bestyrelsesarbejdet. Det forventes at medlemmerne deltager.

Bestyrelsen har tavshedspligt, og medlemmerne får ikke kendskab til andre børn og deres familier.

Pædagogiske læreplaner (PLP)

Pædagogiske Læreplaner er en del af Dagtilbudsloven. Vores PLP tager udgangspunkt i loven og Greve kommunes ramme for Pædagogiske Læreplaner og Børne- og unge politik. PLPen består af 6 temaer. Temaerne er en integreret del af hverdagens aktiviteter. I perioder er der særlig fokus på et enkelt tema. Udvælgelsen af tema foretages ud fra ledelsesteamet i Karlsvognen, hvad der er behov for og aktuelt i vores alders opdelte grupper.

PLP og vore grundlæggende værdier kan ses på vores hjemmeside.

PLP evalueres hver andet år på mål, succeskriterier, metoder og aktiviteter. Evalueringen har afsæt i en løbende dokumentation.

Sommerfestudvalg: vælges til forældremødet i april blandt forældre, lederen og en personale repræsentant er ansvarlige for at arrangere Sommerfesten. Den ligger sidste fredag i august måned.

Forældremøde: der afholdes et forældremøde i april. Til mødet i april er der valg til bestyrelsen med efterfølgende almen orientering om Lillebo, valg af frugtordningen og medlemmer til sommerfestudvalget og hver andet år stemmes der om madordning. Efter fællesmødet i fællesrummet, går forældre og personale ud på de enkelte stuer. Indholdet af stuemødet vil være aktuelle emner, hverdagen og samarbejde.

Vores frugtordning bliver taget op hvert år, hvor det besluttes om den skal fortsætte i sin nuværende form.

Samarbejdspartnere

En daginstitution har mulighed for og pligt til, at hjælpe det enkelte barn og dets familie til rådgivning hos specialister af forskellig slags. Vi samarbejder i den forbindelse med:

- PPR – Pædagogisk Psykologisk Rådgivning. Her kan man få hjælp af psykolog, talepædagog, fysioterapeut og familierådgiver.
- Sundhedsplejersken der er tilknyttet Strandskolen foretager Sansemotorisk screening af alle 4.5 årige sammen med en personale.
- Vi kan i perioder gøre brug af en af Greve kommunes Ressource pædagoger eller Støttepædagoger.
- Skolerne i området ved forberedelse af skolestart.
- Pædagogiske konsulenter der bl.a. foretager pædagogisk tilsyn.
- Greve kommunes Beredskab der kontrollerer, at vi har en beredskabsplan, vedligeholder førstehjælpskurser og brandkurser.
- University College Sjælland.

Der vil **altid** ligge en aftale mellem personale og familier, inden der påbegyndes et samarbejde med PPR.

Børnehuset Karlsvognen består af den integrerede institution Prinsesseparken, den integrerede institution Eriksminde, Sandrøjel Børnegård, Tjørnelyhuset, og Lillebo.

ORDFORKLARINGER OG PRAKTISKE RÅD

Arbejdsaften: en hverdageftermiddag/aften, hvor forældre kommer fra kl. 16 til 20 og hjælper med at lave praktiske opgaver, såsom male stuerne, legeredskaber på legepladsen, små reparationer m.m..

At møde til tiden: når Lillebo angiver mødetidspunkt, har vi indregnet tid til, at komme ud ad døren i god ro og orden. Undgå stress hos børn og voksne. Aflever dit barn i god tid i Lillebo. Kan du ikke nå frem til Lillebo til aftalt tid, beder vi om, at du ringer. Man kan risikere, at hele stuen er taget af sted, i så tilfælde aflevere barnet på en anden stue.

Ansvar for børn: ved arrangementer, hvor I er til stede, er det jer der har ansvaret for jeres børn og deres færden.

Aktiviteter: Foregår dels på stuerne og dels i de aldersopdelte grupper. Personalet på stuerne planlægger selv hvad der skal foregå, men overskriften til emnet vil være fælles for hele huset og tage udgangspunkt i PLPen.

Aktiviteter i de alderssvarende grupper planlægges af de personaler der er ansvarlige for gruppen. Aktiviteten vil være tilrettet børnenes alder.

Bestyrelsen: kommunikerer via ca. 5 årlige møder og ellers på mail. Hvert forår inviteres bestyrelser til at komme med forslag til Greve kommunes budgetlægning for området. Enkelte bestyrelsesmedlemmer kan i perioder sidde i arbejdsgrupper med medlemmer fra andre bestyrelser. På bestyrelsesmøderne orienteres bestyrelsen, om børnehavens hverdag, budgettet, personalesituation og initiativer i Fællesbestyrelsen og i Greve kommune.

Blomsterdag/bedsteforældredag: i slutningen af maj planter vi blomster i bedene. Hvert barn har en blomst med hjemmefra, som de kan vande og beundre sommeren igennem. Vi slutter af med kaffe, saft og kage.

Bordskik: vi samles altid til frokost. Børnene fordeles ved bordene og der sidder en voksen ved hvert bord, når det er muligt. Vi lærer bordmanerer, men lægger vægt på, at måltidet foregår i en venlig atmosfære, hvor der er plads til snak og latter, så glider maden nemmere ned.

Lillebos fødselsdag: fejres 15. april. Lillebo er fra 1967.

Børns seksualitet: Greve kommune har lavet en lille pjece om børns seksuelle udvikling. At være nysgerrig omkring det seksuelle, er en naturlig del af børns udvikling. Vi er opmærksomme på dette, og holder et "diskret" øje med børn, der har gang i doktor lege. Det skal være børn på samme alder der leger, så legen bliver ligeværdig, legen må ikke få karakter af tvang. Ligesom vi oplyser jer om andre aktiviteter, vil vi også oplyse jer om denne form for leg, som foregår i perioder. Det er meget forskelligt, hvor interesserede børnene er i doktor legene og for os er det en balancegang, hvornår og hvordan, vi griber ind.

Foregår der overskridende aktiviteter, får I det at vide med det samme. Ligeledes er det vigtigt at I fortæller os, hvis jeres barn har fortalt noget bekymrende hjemme, så vi kan holde øje med dem. Det handler om ikke at gøre børnene forkerte i forhold til seksualitet, og at give dem en viden om hvad er privat.

Personalet er rustet ved kursus og ved fælles drøftelser.

Børnerådet: Er sammensat af repræsentanter for bestyrelser i 0 til 6 års institutioner, personalerepræsentanter, embedsmænd fra Dagcentret samt politikere fra Børne- og Unge Udvalget. Børnerådet er forældres mulighed for direkte kommunikation med det politiske niveau.

Bålhytten: Vi har udstyr til pandekage bagning, popcorn og madlavning. Der afholdes bål så ofte som muligt.

Drikkevarer: Til morgenmad serveres mælk og til frokost og frugt serveres vand. Børnene har adgang til vand hele dagen. Saftevand serveres kun ved særlige lejligheder. På ture sørger vi for

drikkelse. På varme dage sikre vi os, at alle børn får nok at drikke. Vuggestuen tilbydes mælk til eftermiddagsfrugten.

Ferie og fridage: Meddeles i så god tid som muligt. Op til hovedferien, helligdage og kortere ferier vil der blive sat afkrydsningslister på tavlerne.

Frugtordning: ca. en gang om måneden har jeres barn frugt med til det antal børn, der er på stuen. Ved færre børn på stuen og i vuggestuen, skal man have frugt med flere gange. På opslagstavlerne hænger månedslister, hvor I skal skrive jer på. Måltidet skal være sundt, og der skal være nok til alle. Der er en forslagsliste ved frugtsedlen til inspiration.

Kager, søde og fedtholdige madvarer, serveres til fødselsdage, ikke i hverdagen.

Hvis I har 2 børn indskrevet, skal de hver især have frugt med ligesom ovenstående. Frugtordningen tages op på forældremødet i oktober. I har alle et medansvar for, at der er frugt til børnene den dag I har skrevet jer på. Også hvis I senere beslutter, at jeres barn holder fri på den dag, eller de bliver syge.

Forsikring: Børnene er ikke forsikrede mens de opholder sig i Lillebo, **de dækkes ved ulykker af jeres egen Børneulykkesforsikring.**

Fællesspisning: Foregår lejlighedsvis på stuerne. Forældre, børn og personale mødes kl. 17.30. Hver familie har en ret med til et fælles bord. Så spises og snakkes der til kl. 19.30, hvorefter alle hjælper hinanden med at rydde op og vi går hver til sit. I vuggestuen er det fra 17.00 til 18.30.

Fødselsdage: Vil vi gerne fejre. Vi kommer gerne hjem til fødselsdag, men det vælger I selv. Hvis I invitere hele stuen hjem til fødselsdag, skal det aftales i god tid. Her forventningsafstemmer vi også tidsrum, mad og aktiviteter. Når der holdes fødselsdag i vuggestuen er det mellem kl. 9.00 og 9.30. hvor I kan medbringe frugt og/eller boller.

Når fødselsdagen holdes i børnehaven er det mellem kl. 14 og 15. Der henstiller vi til at der ikke hentes børn i det tidsrum, fødselsdagsbarnet skal have lov til at være det absolutte centrum. I behøver ikke tage fri for at være med, men I er velkomne.

Slikposer må ikke gives til fødselsdage som Lillebo er en del af.

Ved private fødselsdage, uddeles invitationerne til alle på stuen. Hvis ikke alle er inviteret eller nogle fra andre stuer sendes de med posten!

Garderobe: Børnenes tøj og hjemmesko skal sættes på plads inden I går hjem. **Fredag skal garderoberne ryddes for alt** også regntøjet, der ofte vil trænge til en omgang vask, så rengøringsassistenten kan komme til.

Grupper: Børnehavebørnene er som udgangspunkt på den samme stue fra de starter i børnehaven til de går ud som 6 årige. De er imidlertid delt i 3 alderssvarende grupper på tværs af huset fra indskrivningen.

De mindste er **Solbørn**

De mellemste **Månebørn**

De ældste **Stjernebørn**

Ligeledes er vuggestuebørnene som udgangspunkt også på den samme stue til de starter i børnehaven. De er også i aldersopdelte grupper. De store vuggestuebørn vil også deltage i børnehave aktiviteter, sammen med de mindste børnehavebørn.

Der vil altid være en af deres egne voksne med i deres gruppe. På Aula står der hvilken personale der hører til hvilken gruppe.

Høns: Kigges der mest på. Der bruges tid på at plukke græs og mælkebøtte blade og stikke det ind gennem hegnet. Hønsenes pasning varetages af personalet. I weekenderne af børn med familierne. Det går på skift mellem stuerne. Tilmelding foregår på lister på opslagstavlerne. Hønsepasning i weekenderne: Lukke dem ud om morgenen, og tager æggene, samt giver dem vand i spanden i hønsegården. Lukke dem inde igen om aftenen.

Jul: Stjernebørnene begynder, at øve årets julemusical lige efter efterårsferien, de optræder med den for egne forældre, bedsteforældre og søskende og beboerne på Langagergård. Det forgår på Langagergård plejecenter først i december.

Månebørnene går Lucia for beboere på Langagergård plejecenter og i institutionen til gløgg og æblestivedag.

Hver stue har deres små julelege hele december måned, som I bliver involverede i.

Vi slutter december af med en juletræsfest, hvor julemanden nogle gange kigger forbi. Denne fest er kun for børnene.

Kaffedag: Holdes en gang i kvartalet. Hver stue holder den for sig og på forskellige dage, så alle forældre har mulighed for at møde op, en gang imellem. Børnene har bagt til lejligheden. Målet med kaffedage er at give jer mulighed for at bruge noget tid her i jeres barns hverdagsliv. Det er her I får mulighed for at "netværke" med andre forældre, se deres børn og finde frem til legekammerater.

Koloni: Ligger i første halvdel af september. Stjernebørnene er af sted i tre dage fra onsdag til fredag. Vi bruger en af Greve kommunes to kolonier, Donnemose. Huset er en gammel jagthytte, der har tilhørt Corselitze Gods på Falster. Den ligger i strandkanten ud til Østersøen, omgivet af skov, og er den rene idyl.

Vi forventer at alle forældre aktivt støtter deres kommende skolebarn i, at det skal med på koloni. Der vil altid være en af deres "egne" voksne med. Vi vil opkræve betaling for bus og mad ca. 350 kr.

Ledelse: Bestyrelsen i en selvejende institution har arbejdsgiverkompetance og ansvar for institutionens øvrige drift. Der er indgået driftsoverenskomst med Greve kommune. Den daglige leder har ansvaret for at drift, pædagogik og personaleledelse holdes indenfor lovens rammer.

Legeplads: Legepladsen er stor, men rummer derfor også gode muligheder for lege i små kroge. Det er meget bevidst at børn må gemme sig og blive ”væk” her hos os. Klatretræer er mærket med grøn maling.

”Gokartbanen” er flisegangen under broen. Der må ikke køres rundt om huset på gokarts, farten bliver for høj rundt om hjørnerne af huset, hvor overblikket er dårligt.

Børn må være ude, uden der nødvendigvis følger en voksen med dem ud. Det er personalet der alene tager stilling til, om et barn må være ude ”alene”. Det vil være afhængigt af, hvor mange børn der er ude, om der er ro nok på stuen til, at personalet kan føre det nødvendige tilsyn og bevare overblikket, og personalets vurdering af barnets evne til at agere på egen hånd inde og ude. **Nystartede børn sendes ikke ud, uden følge af en voksen!**

Legepladsen sikkerhedstjekkes en gang om året af en autoriseret ekspert.

Personale holder løbende øje med slitage og der foretages et sikkerhedstjek hver morgen, inden der sendes børn ud.

På legepladsen er der et afgrænset område for vuggestuebørnene.

Legetøj: Skal behandles ordentligt. Det skal ikke trædes på og smides med og selvfølgelig sættes på plads efter brug. Oprydning er noget der læres hen af vejen. Vi hjælpes ad, når vi kan se, det er blevet for stort og uoverskueligt, men børnene kan hurtigt helt på egen hånd.

Vi har legetøjsdag hver sidste fredag i måneden.

Madordning: Der er madordning i vuggestuen. Børnene tilbydes formiddags og eftermiddags snack og frokost. Når køkkenet holder ferie medbringes egen madpakke. Dette informeres på Aula og opslag på stuen.

I børnehaven er madordningen til afstemning hvert andet år i forældregruppen, og er ind til videre nedstemt.

Madpakker: Medbringes hjemmefra i madkasse med navn på.

For børnehavebørnene skal der være til en formiddags mad, til frokosten og til de børn der er her længe, en mad til sidst på eftermiddagen.

Alt der ikke bliver spist, lægges tilbage i madkassen, så I kan se, hvor meget der er tilbage og hvad der var mindst populært den dag. Vi blander os ikke i rækkefølgen madderne bliver spist i, men en madpakke bør bestå af sunde madvarer og ekstra ting. Kærlige overraskelser skal der være plads til, men lad en overraskelse være en overraskelse, de tomme kalorier bør blive hjemme. **Der må ikke være slik i madpakkerne.**

Turmadpakker er madder uden fedtet pålæg, remoulade/mayonnaise, der opløser brødet undervejs, mens pakken ligger og hopper i en rygsæk. For det meste er den pakket i papir og plasticpose. Vi sørger altid for drikkevarer.

Musikskolen: Vi har et gensidigt samarbejde med ”Den musiske skole” i Greve kommune.

Navn på madkasse og i tøj og støvler: Beder vi om, fordi det ikke er sjovt som barn at være usikker på, om man står med sin egen mad eller en af de andres. Der vil være mindst 5 andre madkasser magen til!! Ligeledes med overtøj, regntøj og gummistøvler. Personalet kan bruge meget overflødig tid på, at lede efter de rette ejendele til et barn. Det er unødvendig spild af tid.

Personale: Er i en selvejende institution ansat af bestyrelsen. Alle skal arbejde efter de retningslinier der er angivet for området i Lov om Social Service, Greve kommunes målsætning for 0 til 6 års området, Greve Kommunes værdigrundlag, Greve kommunes børnepolitik, Børneringens målsætning for daginstitutioner og endelig de anvisninger der ligger for udførelsen af den pædagogiske praksis og de Pædagogiske Læreplaner. Personalenormeringen er udregnet i forhold til børneantallet og de penge der gives pr. indskrevne barn. ”Pengene følger barnet”. For Lillebo, der har et erfarent og dermed ”dyrt” personale, betyder det færre timer for at få den samlede lønsum til at hænge sammen. Vi tager i perioder ekstra børn ind for, at tjene til en bedre pasning.

Plasticposer: Er farligt legetøj og skal derfor ikke hænge tilgængeligt i børnenes garderober eller ligge i børneskufferne! Brug i stedet en stofpose/net til regntøj m.m.

Påklædning: Jeres barn skal være fornuftigt påklædt. Den maling vi bruger kan vaskes af, men det er vanskeligt på visse stoffer.

Der skal ligge mindst et sæt skiftetøj i barnets kasse på badeværelserne.

Hjemmesko skal medbringes, sæt navn i dem også, de bliver efterladt overalt i huset, akkurat som der hjemme.

Vi er ude **hver** dag året rundt, uanset hvad vejrguderne byder os. Børnene vænner sig til det og har godt af at komme ud og røre sig. Det kræver noget af overtøj og regntøj.

Regnbukserne skal kunne komme ud over en flyverdragt. Tidligere lå her enge, derfor har vi meget vand og mudder.

Derfor anbefaler vi sæt af gummi med fleecelor. De bedste støvler til legepladsen, er forede gummistøvler om vinteren. Husk at have en ekstra sweater og et par uldne sokker liggende her og tøj med til vejret.

Overgang til skole: Stjernebørnene forberedes, deres sidste år her, med overgangen til skole. Vi taler ikke skole før vi er sikre på, hvem der skal af sted. Det vi primært lægger vægt på, er at skabe forudsætningerne for, at børnene kan modtage læring. Det bruges bl.a. julemusicalen til. Vi har et formaliseret samarbejde mellem børnehaverne og skolerne i Karlslunde.

Samling: Foregår lige før frokost. Her lærer børnene at tale/fortælle til mange og ligeså vigtigt, at tie, mens andre taler. Samling kan også bruges til højtlesning og til at synge m.m..

Selvhjulpen: Hjælp jeres barn til at blive i stand til selv at klare sig, det skal de bruge deres tid i Lillebo på. Vi arbejder meget med og støtter børnene i, at klare tøj, overskue hvor deres ting er, sige til og fra, tage ansvar for egen gerning og give dem en naturlig plads i gruppen. Når I gør en ting for jeres barn, fordi det skal gå lidt stærkere, stjæler i samtidig deres mulighed for udvikling. Et barn der kan selv og tror på at det kan, bliver et stærkt barn.

Stuerne: hedder Guldsmede, Brumbasser, Græshopper, Larver og Bænkebidder er omdrejningspunktet for det tætte pædagogiske og omsorgsmæssige arbejde der foregår for børnene. Det vil være jeres egne voksne, der får et godt kendskab til jeres børn og deres udvikling.

Det er personalets ansvar, at sikre sig at jeres børn trives. Det er dem, der kender til de små sjove historier, de har oplevet med jeres børn i løbet af dagen. Personalet på stuerne er ansvarlige for, at tilbud om leg og beskæftigelse afbalanceres i forhold til børnenes behov. Der evalueres løbende på den pædagogiske praksis.

Smør-selv-dage i børnehaven: Er dage uden madpakke, hvor børnene har pålæg med i stedet for, til et fælles frokostbord, det foregår altid stuevis. Målet er udvikling af finmotorik, læring om sundt mad, smage på det ukendte og socialt samvær.

Vuggestuen har smørselvdag 1 gang om ugen. Hvor vi får maden fra køkkenet.

Sommerfest: Arrangeres og afholdes i samarbejde med forældre den sidste fredag i august måned. Det foregår en fredag eftermiddag/aften.

Studerende: Første praktik ligger oveni vores normering og er på 7 uger. Anden og tredje praktik er i normeringen og på et halvt år. Den studerende vil være på indkald på seminariet et par gange i hver praktik. Den studerende har en ugentlige vejledningstime.

Traditioner i Lillebo:

Fastelavn, Påskefrokost, Blomsterdag, Storlegedag med Karlsvognen, Arbejdsdag for forældrene, Sankt Hans, Brandøvelse, Sommerfest, Koloni for Stjernebørnene, gruppefoto af stuerne, Julemusical, Lucia/Gløgg og æbleskriverdag, Julefrokost, Juletræsfest, Båldage og Forældrekaffe.

Ture: Kan være spontane ture i nærområdet eller længere ture med busser og tog.

Planlagte ture vil være skrevet på Børneintra. Husk at bemærke mødetidspunktet og om der skal medbringes turmadpakke. Hvis vi er hjemme senere end kl. 14.00 vil det også stå der.

Vi tager mest af sted i små grupper, det giver bedre muligheder for, at tale undervejs og er mere afslappende for alle parter.

Vi tilrettelægger turene ud fra børnenes behov og ud fra hvad de kan magte rent fysisk, derfor vil der være ture jeres barn ikke deltager i, men alle kommer af sted.